

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De ebrietate noe [et] maledict[i]o[n]e cha[m]. ca. xxxvj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Libri Genesis

ait q̄ cūcta reperlens inundātia regressus ē ad noe Emisitq; post eum colūbā que cū nō inuenisset vbi requiesceret pes ei⁹ reuersa est ad noe Sed nōne cacumina montū iā erāt nudata Forte nondū siccata: et sic in palude requiescere non potuit sicut nec in aqua **U**l p̄ recapitulacionem prius potest intelligi factum: et postea dicitur Post dies septem iter emisit eā que vespere redijt ferens ramū oliue virentem Post alios septem emisit eā q̄ non est vltra reuersa ad euz. Igitur seccētes mōp̄mo anno vite noe p̄mo mēse: prima die mensis aperuit noe tectū arce: et vidit q̄ ericcata esset terre superficies sed egrediendi expecrebat dñi p̄ceptum.

De egressione noe et Irlē. Ca. XXXV.

Ense secūdo. xx.

m vij. die mensis dicit dominus ad noe Egredere d̄ arca tuā et vxor tua filij tui et vxores filiorū tuoz. Coniunctim iubente exire qui disunctim intrauerant. Ac si diceret eis Nūc redijt tempus āplectēdi vt multiplicemini sup̄ terrā. Vox enim subiūit. Crescite et multiplicamini. Et egressus est noe cum vniuersis que erant cum eo eadem die qua ingressus fuerat reuoluto anno Ingressus est autē. xvij. luna mensis secūdi licet habeat alia trāslatio. xxvij. et egressus ē. xxvij. luna: quia quota ē luna hodie sup̄. addas tota erit eodem die reuoluto anno. si hodie prima: eadem die sequenti anno xij. Nec te moueat q̄ dicit egressus. xxvij. luna cuz liber dicat. xxvij. Potuit enim esse q̄ vespere septime die. xxvij. lune egressus sit iam imminente. xxvij. Media vero tempora quolibet nomie extremoz sepe nominantur vt cū dominus crucifixus fuit inter tertiaz et sextā: q̄dem euāgelista dicit hora tertia: alius septa. Vel potius fm̄ nomia septem dierū: si in tertia feria est luna. xxvij. reuoluto āno in eadem tertia feria erit luna. xxvij. q̄ cōpōtus diez p̄ vnam diem descendit in martilogio. Verbi gratia. Kalēde ianuarij sunt i dominica die. et luna. vij. reuoluto anno in kalēdis ianuarij reiterata luna erit. xvij. sed kalēde erūt secūda feria Ergo dominica die añ kalēdas erit luna. xvij. et sic a dominica i dominica reuoluto anno non addunt lune nisi decē. sed a kalēdis in kalēdas vndecim. Et edificauit noe altare domino: et d̄ mūdīs

animalibus septimū obtulit domino. Ideo em̄ iusserat dominus septem fm̄ genus suū induci: vt septimo oblato: sex sufficerent pagationi Locū autē quo egressi sunt. armenij egressorū vocant. Filij vero noe dixerūt thā non. id est. viij. p̄ numero egressorū. Ob hoc quoq; vt quidam tradunt: noe fecit altare de viij. lapidib; Et odoratus est domin⁹ odorem suauitatis: et ait ad noe Non vltra male dicam omni terre p̄pter homines quia proni sunt ad malū. Tempus autē sementis et metis et frigus et estus: mox et dies nō redescunt. Forte nōdū ita plene distincta erāt. iij. tēpora q̄ nec vsq; ad diluuiū aque fuerāt collecte in nubes. Et benedixit eis dominus dicens Crescite et multiplicamini: et sit timor vester super cuncta animalia terre. Hoc dicitur statim p̄cessus est cū est eis in solaciū.

Esus carnū ante diluuiū nō erat: post statim p̄cessus est cū est eis in solaciū. ne pauci homines a pluribus bestijs opprimiti timerint. Quasi de holera viretia pus de deram in cibū: nūc trado vobis animātia. excepto q̄ carnem cum sanguine non comedetis. id est animal suffocātū. Et prohibuit eis deus homicidiū fieri: quia maxie timebant ne domin⁹ iterū aquas diluuij inundaret super terram. et noe quotidie orabat ne hoc fieret: vt iosephus refert: pepigit eis deus q̄ vltra nō fieret diluuiū et in signū fedis huus posuit arcū suū in nubib; obses in nubib; Et signū duoz. iudicij p̄ aquam p̄teriti ne timeatur: et futuri p̄ ignem vt expectetur. Inde est q̄ duos habet colores. ceruleū q̄ est aqueus: et est exterior q̄ p̄terijt: et rubeum qui est igneus qui est interior quia futurus est ignis Et tradunt sancti q̄. xl. annis ante iudicium nō vsq; debet arcus. qd̄ etiā naturaliter ostēdet desiccationē aeris iam inceptam.

De ebrietate noe et maledictione cham.

Ca. XXXVI.

Epit noe exerce

c re terrā et plantauit vineā: labru⁹ istas naturales p̄ cultū ad vsū vinee trabens: bibēsque vinū: sed ignorans vitm ei⁹ inebriatus est. Et dormiens nudat⁹ est in tabernaculo suo Fundatio enim femoz sequitur ebrietatem sicut libido sacietatē. Sz

b 4

cum cham verenda patris vidisset nudata: irridens nunciavit hoc fratribus. Sed illi palliis imponentes humeris: et cutes retrorsum ne viderent, operuerunt patris verenda. Patet quia nondum homines utebantur femoralibus. **Eui Semiramis** fuit mulier quam primo adinvenit brachas et versus eam, lius suus minor ait

Waledictus chanaan puer servus erit fratribus suis. Si queris quomodo cham dicitur minor filius cum esset medius natus. Potest dici minor, si indignior vel forte minor statura. Vel de iaphet dicitur quod cum minor esset tamen prudentior fuit cham maiore. **Waledixit** autem non filio sed filio filij: quia sciebat in spiritu filium non servitutum fratribus: sed semen eius: nec omnes de semine: sed eos qui de chanaan. Peccata quidem patrum sepe vindicantur in filios temporaliter. **Et est sensus sic.** Non legeris de filio tuo sicut nec ego de te. **Et addidit.** **Benedictus** dominus deus sem: sicut chanaan servus eius. **Prophetia** est: quia prout in filiis sem cultum et nomen vestitus dei permansurum. **Et iterum.** Dilatet deus iaphet et habitet in tabernaculo sem: sicut chanaan servus eius. **Et prophetia** est: **Sentes** eius quod de iaphet dilatate sunt numero: deo auctore et in cultu deorum: deo permittente post inserte sunt tritico olive. **Et impleti** sunt dies noe decem annis et mortuus est. **Dicit** autem iosephus quod nemo putet falsa que de antiquorum longe vitate scripta sunt: quia propter virtutes et gloriosas utilitates quas lugiter perscrutabatur id est astronomiam et geometriam deus eis ampliora videntur spacia condonavit quam aliter discere non potuissent:

nisi sexagesimo viveret **Wagnus** annus completur reuersis plane annorum curricula matris omnibus ad locum annus impletur sue creationis.

De dispersione filiorum noe et de nemroth.
Ca. XXXVII.

Edict moyses ad

principium genealogie noe dicens. **De** sunt generationes filiorum noe: et incipit a iaphet minore: ut ultimo loco ponatur sem: cuius successionem texere intendit. **Explicatur** autem ex eis. lxx. due generationes quondecim de iaphet. lxx. de cham. lxxvii. de sem. **Et** tres disseminati sunt in tribus partibus orbis secundum

aliquinum **Sem** asiam. **cham** africanam. **iaphet** europam. **fortis** est **Uel** expressius dicitur secundum iosephum. **Filij** iaphet tenuerunt septentrionalem regionem: a tauro et amano montibus sicilie et syrie usque ad fluvium thanaym: in europa vero usque ad gadira. **Filij** vero cham a provincia syria et amano et libano montibus cunctas terras obtinuerunt quecumque ad mare sunt posite: apprehendentes etiam eas que usque ad oceanum sunt. et proprias facientes appellationes. **Filij** vero **Sem** usque ad oceanum seorsum habitant asiam: ab eufrate facientes initium. **Generationi sem** insistemus: alias transientes: hoc tamen addetes quod chus dicitur filius cham et filius chus nemroth qui cepit primus potes

esse in terra: et robustus venator hominum coram domino. **Id** est extingtor et oppressor amorem dominandi: et cogebat homines ignem adorare. **Ad** hoc extitit pro uerbum ad dicendum de aliquo fortis sit et malus. **Quia** nemroth robustus venator coram domino. **Hoc** ideo dicitur primus quia methodus dicitur hunc fuisse de filiis hiron filij sem. **Quare** pro primus ceperit dominari: ostendit agens de quodam filio noe. de quo non egit moyses sic dicitur

Et tertio anno tertie cladis natus est noe filius in similitudine eius. et dicitur eum ionithus.

Trecentesimo anno dedit noe donatōes filio suo ionitho et dimisit eum in terram ethan. et intravit eam ionithus usque ad mare orientis: quod dicitur elto: schoza. i. solis regio hic accepit a domino donum sapientie: et inuenit astronomiam. **Ad** quem uentens neroth

Chaldei ignem adorabant et cogebant alios idem facere coburentes alia idola. **Sacerdotes** pro canopi hoc audientes quod magnus idolum in honore belli formauerant. remouentes coronam auream apposuerunt vas fictile ad modum coronone perforatum foraminibus cera obratis. **Uenientes** chaldei apposuerunt ignem et liquefacta cera aqua defluens que erat in corona extinxit ignem et proualerunt canopi idola.

Obijcitur secundum methodum de ionitho: quia non genuerat eum noe ante diluuium: quia non fuit in arca cum non fuerit mortuus ante: quia post instruit nemroth: nec post diluuium. **Forte** non est vera ratio methodij.